

На лепој и сунчаној Флориди

УРАГАНИ ПРЕТЕ

Незвани гости све чешћи посетиоци овог лепог полуострва,
кога називају и државом Сунца

Када смо се у планинској и хладној Монтани паковали за селидбу на Флориду, пре скоро десет година, мислила сам о њој као о месту вечитог лета. О ураганима нисам размишљала толико, иако сам знала да понекад прођу близу или преко овог сунчаног полуострва. Окружена водом Атланског океана и Мексичког залива, која се у току лета доста загреје, Флорида је на удару снажних ветрова који се хране топлом водом океана и који се онда спусте на копно у вртлогу разорне моћи.

Све ми је постало јасније тек касније, када смо се по први пут суочили са правим припремама за дочек урагана. Ови незвани гости, и пре него што небо пресвуку у сиво и усковитлају дугачке гране палми, већ издалека утичу на наша расположења. Људи се забрину, растрче по продавницама, настане права трка за набавком свега онога што може да спасе, продужи, или олакша живот за неколико дана.

Прошле године смо четири велика урагана дочекали и претурили преко главе: Чарли, Френсис, Иван и Џин. Прошли су кроз наше куће, испразнили нам новчанике, стрпљење, оставили много људи без крова над главом. Више од седамдесет људи је изгубило живот у ураганској сезони 2004. године на Флориди.

Очекивали смо Чарлија овде у Темпи 13. августа прошле године. Изненада он је скренуо са путање коју су метеоролози предвидели и тако донео нама олакшање, али и велику трагедију нашим првим комшијама. На сат времена вожње од нас ветар је однео људима све што су имали. Многи су имали штету на својој имовини, а било је и мртвих. Седели смо поред телевизијских екрана и гледали слике онога што је остало иза стихије. То исто је могло и нас да снађе. Када се Чарли спустио на копно кретао се брзином од 233 километра на сат, што значи да је био ураган четврте категорије. Био је снажан и кретао се брзо, рушећи све пред собом.

Френсис је био ураган друге категорије у моменту када се спустио на копно. Иван је уследио, а после њега Џин категорије три, са брзином ветра од 190 километара на сат. Сафир - Симсонова скала категоризује

урагане од један до пет у зависности од брзине ветра.

У припремама за ураганску сезону 2005. године, док смо размишљали о куповини генератора, неки људи који овде живе тридесет година рекли су нам да им он никада раније није требао, па да га неће ни ове године купити. Прошле године нису сви остали без електричне енергије. Ми је нисмо имали скоро дванаест сати. Они који нису били те среће чекали су и недељу дана да им поправе струју. За сваки случај, ми смо ипак купили генератор.

Ове године смо боље припремљени него икада раније. Уверили смо се да ураган може било где да се сручи и нанесе штету у било којој форми. На свакоме је од нас да се добро припреми и осигура. Постоји сасвим довољно информација о томе шта треба на време предузети да би се ублажиле последице штете. Чак и када урагани не иду директно на одређену територију, још увек постоји опасност од торнада и од поплаве. Треба платити осигурање куће од оваквих непогода јер, иако је скупо, неопходно га је имати на овим просторима.

Овог лета смо дочекали и испратили Дениса, првог у сезони. Иако је његов центар био далеко од Тепме, осетили смо доста ветра и било је пуно кише. У суботу ујутру пробудио нас је звук кише који је беспштедно тукао по крову куће. Касније смо слушали вести и сазнали да је на два блока од нас торнадо у то време ломио гране и дрвеће и наносио штету на кућама. Чишћење и поправљање је траја-

ло неколико дана.

Иако је био само у пролазу, Денис нас је натерао да угасимо компјутере и проверимо да ли су нам све важне ствари на једном месту. У централној просторији

куће, у пластичним контејнерима били су лекови, документа, Икона Светог Арханђела Михаила. Залихе хране и воде су купљене на време, као и батерије и свеће. Прошле године смо направили дрвене затвараче за прозоре. Офарбали смо их да би се слагали са бојом куће, али и да би их заштитили од влаге како би смо годинама могли да их користимо.

Од првог јуна до тридесетог новембра сваке године траје сезона урагана. Почетком јула 2005. године када је Денис, први ураган ове сезоне, припретио још из далека, чуо се на све стране један коментар "зар већ?!". Тек што је прошло осам месеци од завршетка претходне сезоне у којој смо се сви уморили од паковања и распакивања толико пута, а сада опет све од почетка.

Прогнозе кажу да ћемо ове сезоне имати такође бурно ураганско лето. Очекује се једанаест именованих тропских олуја у Атлантику и Мексичком заливу у 2005-ој години. Од њих, записали су прогнозери, очекује се да ће шест постати урагани, од чега ће три припадати трећој категорији. Ако је Денис био један од њих онда нам преостају још два овога лета.

Љиљана Петровић Џорџ